

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

Допущено до захисту

Завідувач кафедри
Сментина Н.В.

_____
(підпис)

«___» _____ 2018 року

ВИПУСКНА РОБОТА

**на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»**

за темою:

**«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЕКТУ СТВОРЕННЯ БІЗНЕСУ
В СФЕРІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОСВІТИ»**

Виконавець
студентка ФЕУП, IV курсу, групи 6
Рябчук Катерина Михайлівна

_____
/підпис/

Науковий керівник
ст. викладач
Каражия Едуард Андрійович

_____
/підпис/

Одеса – 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА КОНЦЕПЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЛАСНОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ У СФЕРІ КОМП'ЮТЕРНОЇ ОСВІТИ	
1.1. Характеристика бізнес-ідеї започаткування власної справи на ринку послуг з надання комп'ютерної освіти.....	6
1.2. Умови організації та здійснення підприємницької діяльності в Україні у сфері комп'ютерної освіти.....	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ СТВОРЕННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ШКОЛИ	
2.1. Аналіз конкурентного середовища на ринку послуг з надання комп'ютерної освіти міста Одеса.....	23
2.2. Формування поточних витрат.....	32
2.3. Формування стартових витрат для відкриття бізнесу.....	42
РОЗДІЛ 3. ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВІДКРИТТЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ШКОЛИ	
3.1. Прогнозування прибутку від реалізації послуг комп'ютерної школи.....	47
3.2. Оцінка економічної ефективності проекту.....	52
3.3. Аналіз можливих ризиків та заходи щодо їх мінімізації.....	58
ВИСНОВКИ	62
Список використаних джерел	65
ДОДАТКИ	68

ВСТУП

Актуальність випускної роботи. На сьогоднішній день, в ІТ компаніях є потреба в розумних програмістах, тому інформаційна та інноваційна сфери дуже швидко розвиваються і кожен день з'являється щось нове, наприклад виходять якісь доповнення до мов програмування, або з'являються нові додатки, як для мобільних телефонів так і для комп'ютерів, або взагалі з'являються нові мови програмування. Тому відкриття бізнесу в сфері комп'ютерної освіти є дуже прибутковим бізнесом, а особливо в Україні, тому що за останні роки збільшилася кількість випускників в школах у сфері комп'ютерної освіти - це пов'язано з тим, що люди хочуть більше заробляти, а як усім відомо, що заробітня платня програміста-початківця починається з 300 - 500 \$. Саме цей фактор дуже приваблює людей піти в ІТ сферу та, взагалі, наші спеціалісти дуже цінуються закордоном.

Але все ж таки через недостатню обізнаність, наші люди читають усілякі статті про те, що програмісти заробляють від 30 до 80 тисяч гривень в місяць і нічого на робочому місці не роблять окрім того, що натискають на кнопки на клавіатурі, а насправді, для того, щоб отримувати таку високу заробітну платню потрібно мати дуже великий багаж знань за плечима.

Але існують також підводні камені, як дуже велика конкуренція серед комп'ютерних шкіл в Одесі. Тому для започаткування такого виду бізнесу потрібно дуже детально проаналізувати попит та пропозицію на ринку послуг у такій сфері, а особливо прорахувати початкові інвестиції та вартість послуг, які надаватиме комп'ютерна школа, а також визначитися з найпопулярнішими мовами програмування, як серед програмістів, так і серед роботодавців.

Мета випускної роботи:

- визначити актуальність даної теми;
- охарактеризувати бізнес-ідею створення комп'ютерної школи в м. Одеса;
- обґрунтувати доцільність впровадження проекту;
- визначити умови організації та здійснення підприємницької діяльності у сфері комп'ютерної освіти в Україні;

- проаналізувати стан ринку послуг комп'ютерних шкіл у м. Одеса;
- проаналізувати ціни на послуги серед конкурентів;
- дослідити тенденцію зростання/зменшення попиту на послуги комп'ютерних шкіл та на всю сферу програмування;
- розрахувати основні витрати на впровадження проекту;
- розрахувати собівартість послуг, щоб потім визначити дохід та прибуток, який підприємець буде отримувати;
- на основі доходу та прибутку визначити грошовий потік за 2018-2022 роки, термін окупності проекту, внутрішню норму дохідності, індекс прибутковості, точку беззбитковості та інші важливі показники;
- оцінити можливі ризики та їх вплив на діяльність компанії;
- розробити систему заходів для мінімізації ризиків.

Предмет дослідження – започаткування власної справи з надання послуг комп'ютерної школи.

Об'єкт дослідження – процес обґрунтування доцільності створення комп'ютерної школи на ринку послуг у м. Одеса.

Методи дослідження:

- логічної абстракції: аналіз (були знайдені матеріали для описання усіх графічних матеріалів) і синтез (на основі даних добутих аналізом були зроблені усі графічні матеріали), індукція (після аналізу і синтезу графічних матеріалів були зроблені загальні висновки);
- загальнонаукові: системний аналіз (за допомогою цього аналізу були розраховані поточні та стартові витрати, за допомогою яких був сформований дохід та прибуток), аналогія (порівняння цін конкурентів на послуги);
- економіко-математичні: факторний (комплексний аналіз господарської діяльності, пошук і класифікація факторів, що впливають на економічні явища і процеси, з виявленням причинно-наслідкових зв'язків, що впливають на зміну конкретних показників господарської діяльності), системно-структурний аналіз (аналіз показників витрат на основі яких були зроблені подальші розрахунки та висновки);

- економіко-статистичного аналізу: табличний, графічний (збір даних та оформлення в таблиці та графіки), групування, класифікації (КВЕД-2010);
- маркетингові: SWOT-аналіз (комп'ютерної школи «Рябчик Corporation»);
- експертної діагностики: оцінювання (оцінювання привабливості новоствореної компанії для інвесторів), порівняння (порівняння показників графічних та табличних матеріалів), та інші.

Інформаційна база дослідження:

- Закони України, Постанови Кабінету Міністрів України;
- законодавчо-нормативні матеріали Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України;
- офіційні дані органів державної статистики України;
- галузеві інструкції та нормативні документи;
- фактичні результати діяльності підприємств у сфері комп'ютерної освіти;
- результати маркетингових досліджень ринку послуг у сфері комп'ютерної освіти;
- наукові публікації та монографічні видання вчених.

Розрахунки проводилися за допомогою Microsoft Excel.

ВИСНОВКИ

1. Бізнес-ідея створення комп'ютерної школи на сьогоднішній день є дуже актуальною. Навіть не дивлячись на велику конкуренцію серед комп'ютерних шкіл в Одесі, все одно попит на послуги в такій сфері дуже великий, тому що людей приваблюють умови праці програмістів, а також їхні заробітні плати. Ще однією умовою є те, що в ІТ компаніях навіть у сьогоднішній день є потреба в розумних програмістах.

2. Основними умовами здійснення діяльності у такому бізнесі є державна реєстрація підприємництва; не завдавати шкоди навколишньому середовищу та людям; не порушувати прав та інтересів громадян, підприємств, установ, організацій і держави, що охороняються законом; дотримуватись правил та вимог щодо здійснення ведення бізнесу у сфері комп'ютерної освіти відповідно до чинного законодавства.

3. Комп'ютерна школа «Рябчик Corporation» буде розташовуватись у Приморському районі міста Одеса, за адресою: вул. Ланжеронівська, 19. Місце знаходження комп'ютерної школи обрано оптимальним чином, та підібрано згідно з площею орендованого приміщення. Комп'ютерна школа «Рябчик Corporation» розташована біля гарної транспортної розв'язки, великий потік людей, тому що це центр міста, близькість до Приморського бульвару та пам'ятнику Дюку, міському саду.

Основні послуги, які буде надавати комп'ютерна школа «Рябчик Corporation»: навчання мовам програмування, які перелічені вище, а також курси з навчання англійської мови для програмістів, та основи операційної системи Linux; безкоштовна послуга чаю та кави на кухні; безкоштовна послуга доступу до мережі Інтернет; безкоштовне проведення вебінарів.

4. Створювана комп'ютерна школа буде мати назву «Рябчик Corporation». Зареєстрована як фізична особа – підприємець за юридичною адресою: вул. Ланжеронівська, 19. Функціонувати школа буде на загальній системі оподаткування, фізична особа-підприємець буде платником ПДВ (20 %), а також буде сплачувати податок на прибуток (18 %).

5. Новостворювана комп'ютерна школа «Рябчик Corporation» вийде на ринок, володіючи рядом переваг перед іншими комп'ютерними школами міста, це пов'язано з тим, що, по-перше, у школі буде працювати висококваліфікований персонал, зокрема викладачі, по-друге, вартість послуг, які буде надавати комп'ютерна школа «Рябчик Corporation» нижча ніж у конкурентів, по-третє, робота, в процесі навчання, з операційною системою Linux, яка на сьогоднішній день є найпопулярнішою та багатовикористовуємою ОС серед програмістів.

6. Для відкриття комп'ютерної школи необхідні стартові інвестиції у розмірі 1 991 831,02 грн. Для того щоб покрити витрати, було сформовано інвестиційний портфель, що має таку структуру: власні кошти – 291 831,02 грн, позикові кошти – 1 700 000 грн. Для отримання кредиту було обрано державну фінансову установу «Ощадбанк», що надає послуги комерційним установам на різних умовах.

7. Прогнозований майбутній дохід новоствореної компанії складе 8 522 910 грн за перший рік його діяльності. Розміри чистого прибутку та грошового потоку складуть відповідно 225 600,72 грн та 356 828,12 грн. На основі цих даних, а також сформованих витрат, було розраховано показники ефективності діяльності комп'ютерної школи.

8. Проект створення комп'ютерної школи є доцільним, це пов'язано з тим, що: чиста сьогоднішня вартість проекту 1016294,15 грн, що відповідає умові « $NPV > 0$ »; індекс прибутковості склав 12,9 що відповідає умові « $PI > 1$ »; внутрішня ставка дохідності (IRR) дорівнює 38 %; дисконтований період окупності складає 1 рік і 10 місяців, що менше ніж строк погашення кредиту.

9. Точка беззбитковості для комп'ютерної школи склала 6857601,51 грн. Тобто сума грошей, на яку комп'ютерна школа повинна надати послуг для того щоб покрити витрати. Найбільш ризикованим виявилась ситуація Ризику неповної зайнятості школи, щоб виправити цю ситуацію потрібно вкладати гроші в рекламу підприємства.

Отже, за результатами аналізу всіх аспектів створення комп'ютерної школи на території міста Одеса можна сказати, що цей проект є можливим до впровадження.

Що планується впровадити у майбутньому?

1. Планується впровадити систему знижок для випускників школи, які будуть йти на другий курс.
2. Влаштування вечорів для викладачів, студентів та випускників школи, для того, щоб люди спілкуючись обмінювалися корисною інформацією та викладачі ділилися своїм досвідом зі своїми учнями.
3. Розширення кількості наданих послуг у школі, тобто новостворена школа працює тільки після обіду по буднім дням, тому с 10:00 до 17:00 школа не працює і можна впровадити, щось нове (наприклад: влітку – літній табір для дітей, створення курсу по навчанню роботі з Adobe Photoshop / Adobe Illustrator, програма 1С та ін.).
4. Розширення курсів, тобто мов програмування для навчання дітей.
5. Відкриття відділу по працевлаштуванню у ІТ компанії, випускників школи.
6. Зниження цін на послуги.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
2. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» від 15.05.2003 № 755-IV.
4. ЗУ «Про охорону праці» від 20.01.2018, підстава 2249-19.
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.08.2003 № 1351 «Про затвердження тарифів (прейскурантів) на роботи і послуги, що виконуються і надаються за плату установами та закладами державної санітарно-епідеміологічної служби».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 22.06.1999 № 1109 «Про затвердження Положення про державний санітарно-епідеміологічний нагляд в Україні».
8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015 р. № 1187.
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Глава 36. Загальні положення про право інтелектуальної власності. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show /435-15>
10. Капранова Л.Г, Капранов М.А. Сучасні тенденції розвитку підприємництва в Україні // Reporter of the Priazovskyi State Technical University. – 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eir.pstu.edu/bitstream/handle/123456789/15879/40.pdf?sequence=1>
11. КА «ШАГ». – Режим доступу: <https://od.itstep.org/>
12. КВЕД-2010. Режим доступу: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

13. Клевцова М.Г., Кононов А.А. Динамика развития малого и среднего предпринимательства в России на основе показателей концентрации рынков. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=5&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjzsbfvipnbAhUDjCwKHa4MCgUQFghSMAQ&url=https%3A%2F%2Fcyberleninka.ru%2Farticle%2Fn%2Fdinamika-razvitiya-malogo-i-srednego-predprinimatelstva-v-rossii-na-osnove-pokazateley-kontsentratsii-rynkov-3.pdf&usg=AOvVaw25wxB6xSdhbVxGi-vfu5yD>
14. КОАТУУ | Державний класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України. - Режим доступа: <http://dovidnyk.in.ua/directories/koatuu/search=%D0%9E%D0%B4%D0%B5%D1%81%D0%B0>
15. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка підприємства» / Літвінов О.С. - Одеса, 2016. – 95 с.
16. Комп'ютерна школа Hillel. – Режим доступа: <https://odessa.ithillel.ua/>
17. Минфин. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://index.minfin.com.ua/labour/salary/average/2017>
18. Основы бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М.. – Одеса: Бондаренко М.О., 2018. – 123 с.
19. Печати и штампы Одессы. - Режим доступа: <http://stamp-odessa.com.ua/o-kompanii>
20. Рейтинг украинских IT-школ по количеству выпускников за 2015 год. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dou.ua/lenta/articles/it-schools-rankings-2015/>
21. Рейтинг украинских IT-школ по количеству выпускников за 2016 год. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://dou.ua/lenta/articles/it-schools-rankings-2016/>
22. Рейтинг 2018: самые популярные языки программирования. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://blog.ukrnames.com/novosti/rejting-2018-samyie-populyarnyie-yazyiki-programmirovaniya>

23. Реклама в Instagram. - Режим доступа: http://insta.vizart.od.ua/?gclid=Cj0KCQjw28_XBRDhARIsAEk21FjtG5XL10JJ39rSM8Jkq6HTVxAzxPYvCmnq658WC9RV98Ctl0xjDtwAajrlEALw_wcB
24. Реклама в YouTube. - Режим доступа: https://www.youtube.com/intl/ru_ALL/yt/advertise/
25. Реклама на автобусах. Inside Group. - Режим доступа: <http://ig.od.ua/>
26. Реєстрація ФОП. [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <https://fop.freelancehunt.com/#fh-state-registrar-slider-four>
27. «УкрОхорона». - Режим доступа: <https://ukrohorona.com/ru/panic-button>
28. Юридична компанія «Юстикон». – Режим доступа: http://justicon.ua/service/licenzia-na-obrazovatelnuu-deatelnost-nk.html#tab_price
29. Abiturients info. – Режим доступа: <https://abiturients.info/ru/company/odesskaya-oblast-odessa/37749>
30. Main Academy. – Режим доступа: <https://mainacad.com/ru/>
31. OLX – нерухомість. - Режим доступа: <https://www.olx.ua/obyavlenie/arenda-fasad-5-kabinetov-180-m-lanzheronovskaya-gorsadIDtN1bC.html#a03a2a45c1>
32. «ROZETKA». – Режим доступа: <https://rozetka.com.ua/>
33. Spalah IT Scholl. – Режим доступа: https://spalah.ua/od/school?gclid=CjwKCjwKCAjwoKDXBRAAEiwA4xnqv6izo7kFJue3oQEmoCnv1Qwkc38aM5TV4UdkOKSjy_1iPgUxq4U9uxoCyJwQAvD_BwE